

Бакаліна О. М.
заступник командира ДФТГ
Козинської територіальної громади
Обухівського району

СПІВПРАЦЯ З ПИТАНЬ МИТНОЇ СПРАВИ УКРАЇНИ І МОЛДОВИ

Україна та Молдова мають протяжний спільний кордон, через який проходять важливі транспортні маршрути для експорту та імпорту товарів. Враховуючи прагнення обох країн до європейської інтеграції, удосконалення митного співробітництва є необхідним для спрощення торгівлі та економічного розвитку. Наявність спільних викликів, зокрема проблеми нелегального переміщення товарів, контрабанди та ухилення від сплати мит, вимагає посиленої координації між митними органами двох країн. Взаємний обмін інформацією та спільний контроль можуть значно підвищити ефективність боротьби з митними правопорушеннями. Відтак, дослідження митного співробітництва України з Молдовою є актуальним з огляду на необхідність удосконалення митної політики, адаптації до європейських стандартів, зміцнення безпеки кордонів та сприяння економічній інтеграції обох країн.

Угода між Державним митним комітетом України і Державним департаментом митного контролю Республіки Молдова про взаємне визнання митних документів і митних забезпечень була підписана 20 березня 1993 року. Відповідно до статей 3, 4 даної Угоди, «Договірні Сторони будуть обмінюватися зразками митних документів і митних забезпечень, а також списками товарів, ввезення, вивезення або транзит яких через їхню територію обмежений або заборонений. Договірні Сторони будуть вчасно повідомляти один одного про зміни і доповнення в митному законодавстві, правилах, службових приписах та формах митних документів і забезпечень» [1].

Меморандум про порядок подання взаємодопомоги Державною митною службою України й Департаментом митного контролю Республіки Молдова був підписаний 10 липня 2001 року. Згідно з положеннями статей 2, 3 даного Меморандуму, «з метою оцінки дії Угоди й обговорення інших актуальних питань діяльності митниць будуть проводитися зустрічі керівників митних адміністрацій один раз на рік. На підставі Угоди центральні апарати й окремі митниці на запит надаватимуть одна одній інформацію щодо товарів, що обкладаються високим митом, значних занижень митної вартості, обмінюватимуться списками товарів, стосовно яких застосовується заборона імпорту, експорту і транзиту, переліками товарів, які допускаються до ввезення, вивезення і транзиту за умови наявності дозволів, що видаються уповноваженими органами держав Сторін, а також інформуватимуть одна одну про будь-які зміни і доповнення до цих списків» [2].

Протокол між Державною митною службою України й Митним департаментом Республіки Молдова про взаємне визнання товаротранспортних, комерційних і митних документів та митних забезпечень було підписано 15 травня 2003 року. Основна роль Протоколу полягає у тому, що його положення передбачають зменшення кількості документів, які потрібно подавати на митному кордоні, а також забезпечують прозорість і передбачуваність для суб'єктів господарювання. Зокрема, «Договірні Сторони забезпечать, щоб транспортні засоби, вантажі, багаж, поштові відправлення,

валюта, інші платіжні засоби й валютні цінності, переміщувані через митний кордон, супроводжувалися належними документами, передбаченими митним і валютним законодавством їх держав. Крім того, Договірні Сторони прагнутимуть до поступової уніфікації та спрощення товаротранспортних, комерційних і митних документів» [3].

Протокол про узгодження форми і реквізитів інформації, яка передається між Державною митною службою України і Митним департаментом Республіки Молдова був підписаний 8 квітня 2004 року. Відповідно до статті 3 даного Протоколу, «Договірні Сторони зобов'язуються використовувати інформацію, отриману відповідно до статті 2 цього Протоколу, виключно в митних цілях. Вона може передаватися або використовуватися для інших цілей тільки на підставі письмової згоди Договірної Сторони, яка передала цю інформацію. Договірна Сторона, яка одержала передану інформацію, забезпечує їй такий самий режим конфіденційності, що існує в її державі для власної інформації аналогічного характеру і змісту відповідно до законодавства її держави. Відомості, які належать до державної таємниці відповідно до законодавства держав Договірних Сторін, у рамках цього Протоколу не надаються» [4].

Протокол між Державною митною службою України та Митною службою Республіки Молдова про організацію обміну попередньою інформацією про товари та транспортні засоби, переміщувані через державний кордон України та Республіки Молдова був підписаний 21 листопада 2006 року. Відповідно до статті 5 Протоколу, «Сторони визначають відповідних осіб і структурні підрозділи центральних і регіональних митних органів, які здійснюватимуть:

- розроблення й узгодження технічних умов інформаційної взаємодії й технологій обробки та передання даних, вимог щодо захисту інформації;
- визначення складу відомостей під час обміну попередньою інформацією, а також розроблення й узгодження необхідних класифікаторів;
- узгодження способів прив'язки попередньої інформації до конкретної партії товарів і (або) до конкретних транспортних засобів;
- врегулювання питань, пов'язаних з реалізацією положень цього Протоколу» [5].

Таким чином, співпраця між Україною та Молдовою у сфері митної справи має довготривалий характер і спрямована на гармонізацію митного законодавства, посилення контролю за переміщенням товарів і спрощення процедур митного оформлення. Підписані міждержавні угоди, меморандуми та протоколи свідчать про взаємну зацікавленість обох країн у підвищенні ефективності митного адміністрування, боротьбі з контрабандою та нелегальним переміщенням товарів. У контексті європейської інтеграції як України, так і Молдови, подальше вдосконалення митного співробітництва є важливим елементом адаптації до стандартів ЄС. Спільні ініціативи щодо цифровізації митних процедур, розширення координації між митними службами та впровадження єдиних митних стандартів сприятимуть підвищенню ефективності митного контролю та забезпеченню прозорості торгівельних операцій.

Список використаних джерел:

1. Угода між Державним митним комітетом України і Державним

департаментом митного контролю Республіки Молдова про взаємне визнання митних документів і митних забезпечень від 20.03.1993 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/498_087#Text

2. Меморандум про порядок подання взаємодопомоги Державною митною службою України й Департаментом митного контролю Республіки Молдова від 10.07.2001 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/498_500#Text

3. Протокол між Державною митною службою України й Митним департаментом Республіки Молдова про взаємне визнання товаротранспортних, комерційних і митних документів та митних забезпечень від 15.05.2003 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/498_052#Text

4. Протокол про узгодження форми і реквізитів інформації, яка передається між Державною митною службою України і Митним департаментом Республіки Молдова від 08.04.2004 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/498_076#Text

5. Протокол між Державною митною службою України та Митною службою Республіки Молдова про організацію обміну попередньою інформацією про товари та транспортні засоби, переміщувані через державний кордон України та Республіки Молдова від 21.11.2006 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/498_110#Text